

časáček

časopis obce Dolany u Jaroměře

Čáslavky

Dolany

Krabčice

Sebuč

Svinišřany

III

Slovo starosty

Vážený spoluobčané,

Začal nám nový školní rok, přivítali jsme nové žáky do naší školy a po dovolených najíždíme na plné pracovní tempo. A že toho v září bylo....připravujeme uvedení vodovodu do zkušebního provozu. Tento zkušební provoz plánujeme do června příštího roku. Probíhají stále práce na povrchu komunikací. Věřím tak, že nám bude přát počasí a nebudeme muset v Dolanech a Čáslavkách kličkovat mezi „okny“ v silnici. Po vyasfaltování se budou ještě prořezávat spáry a zalévat pružnou hmotou. Vše je připraveno na připojování nemovitostí na řad. Máme všechny potřebné dokumenty a jakmile dostaneme povolení od OŽP Jaroměř, ihned začneme s napojováním. Víím, že je spousta domácností, které čekají na připojení. Věřím, že se vás připojí co nejvíce a budete s dodávkou a kvalitou vody spokojeni.

V pondělí 9. září se slavnostně otevřela přeložka silnice I/33. Její výstavba se nás všech velmi dotkla, přinesla spoustu omezení a změn v provozu. Chtěl bych vám poděkovat za toleranci při různých omezení a zvýšení provozu v Krabčicích a Sviništanech. Otevřením obchvatu to ale nekončí. Pozitivní dopad má obchvat na provoz v zastavěných plochách obcí, kterými vedla původní silnice I/33. Tam se provoz výrazně snížil hlavně o tranzitní kamionovou dopravu. Ulevilo se i Krabčicím, přes které si zkracovalo mnoho aut cestu na D11. Po otevření obchvatu vznikl velký problém s hlukem, který je způsoben projíždějícími vozidly po nové silnici. Samozřejmě, že je to nepříjemné a bude nutné vstoupit v jednání s ŘSD ohledně sjednání nápravy a provedení měření hlukových limitů. Tam, kde budou normy překročeny, bude nutné vybudovat protihlukové zábrany. Dále se řeší problém s chodci, kteří míří z Krabčic, Sebuče nebo z autobusové zastávky U váhy a naopak. Upozorňuji na špatnou obslužnost pro pěší přes novou silnici I/33. Chodec nesmí chodit po kruhovém objezdu a kudy teď má jít? Než se dodělají práce na silnici do Svinišťan, bylo nutné upravit výlukový jízdní řád a určit, které autobusy budou do obce zajíždět. Na základě statistiky nástupu a výstupu bylo vytipováno 12 spojů, které zajíždí do Svinišťan. Stejně to bude až se uzavře směr z Dolan a bude se jezdit od Třebešova.

Abychom toho neměli málo, hned v druhém týdnu v září jsme byli postaveni před řešení krizové situace. Od úterý jsme sledovali zprávy o měnícím se počasí a o tom, že nás během víkendu zasáhnou vytrvalé deště doprovázené silným větrem od severu. Na základě varování z hydrometeorologických předpovědí jsme svolali krizový štáb a připravovali se na stávající situaci. TS připravily pytle s pískem.

Sledovali jsme vodní tok Běluňky a Úpy. I přes vyhlášenému III. SPA na Úpě se vše nakonec obešlo v našich obcích bez vážných škod a popadané stromy a větve jsme uklidili. Byla to pro nás velká zkouška připravenosti. Ty dny nejistoty a stálé měření průtoků, sledování výstrah, předpovědi počasí a kontroly našich obcí máme na štěstí za sebou. Tímto bych moc rád všem zúčastněným kolegům a členům SDH velice poděkoval za jejich připravenost, spolupráci a odhodlání. Takové štěstí bohužel neměly obce a města jinde v republice.

Intenzivně se také pracuje na projektu „Architektonické studie návsi obce Dolany“. Cílem projektu je navrhout náves v Dolanech, která bude sloužit budoucím generacím a bude dobrou vizitkou obce a jejich občanů. Projekt je prováděn komunitním způsobem plánování, do kterého je zapojena široká veřejnost. Proběhlo dotazníkové šetření, probíhají schůzky s občany, kteří mají zájem se na tomto projektu podílet. Probíhají diskuze a výměny názorů a představ. Architektonickou studii provádí City Upgrade s.r.o. z Červeného Kostelce, v zastoupení ing. Arch. Vratislava Ansorga. Děkuji za iniciativu zastupitelům, kteří se tomuto projektu věnují.

Probíhají dokončovací restaurátorské práce na akci „Sloup se sochou P. Marie“ (Rozárka). Bude probíhat její zrestaurovaná montáž na původní místo. Dojde k úpravě okolí, včetně kamenné dlažby, sadové úpravy, atd. Už se těším, až bude toto barokní dílo neznámého sochaře stát jako výrazná dominanta a oživí krajinu i prostředí při vjezdu do obce. Tato pískovcová socha vznikla nákladem Dobřenských roku 1684. Vystavěný mariánský sloup je hodnotnou sochařskou prací z jejich nejstarší vrstvy v regionu.

Územní plán obce Dolany

Stále se pracuje na strategickém dokumentu - územní plán obce Dolany. Narážíme na legislativní změny, které v průběhu zpracování tohoto dokumentu vznikají. Někteří vlastníci pozemků čekají více jak deset let na to, aby mohli stavět. Nejdříve tomu vadilo neschválení územního rozhodnutí a schválení o umístění obchvatu I/33. Když se ho po soudních procesech podařilo schválit, tak se mohlo začít na UP pracovat (10/2018). Když se nám konečně podařilo předložit UP přes společné jednání (12/2020) do veřejného projednání (8/2023), tak přišlo nesouhlasné stanovisko od ochrany přírody a nesouhlas na umístěním biokoridoru přes obchvat od ŘSD HK a ministerstva dopravy. Tyto zájmy jsou často v rozporu a najít kompromis mezi nimi je velmi složité. OŽP klade důraz na ochranu životního prostředí před intenzivním zemědělstvím. Nevyřešené střety zájmů vedou k dlouhým jednáním, které celý proces prodlužují. Věřím, že se nám konečně podaří dojít ke kompromisu a podaří se nám tento klíčový nástroj pro rozvoj obce do konce roku předložit k veřejnému projednání a poté schválit.

Vím, že je v obci spousta spokojených a chápajících občanů, kteří jsou s prací a projekty obce spokojeni. Obec ale stále musí řešit námítky

Slovo šéfredaktorky časopisu

nišťanské pamětní knihy si připomínáme 86. výročí pro naši vlast tragického mnichovského diktátu. S nostalgií vám vztah venkova, přírody a počasí přinášejí ukázky podzimních lidových pranostik. Babí léto je spojeno s posvícením. Jak si na posvícenských koláčích pochutnali Krakonoš i Kačenka z Orlických hor se dočtou nejen děti, ale i pro dospělé.

nespokojených občanů, kteří jsou někdy více slyšet než spokojenost většiny. Nasloucháním spokojeným občanům je pro mě důležitým prvkem efektivní komunikace mezi veřejnou správou a občany. I když se často soustředíme na problémy a stížnosti, zpětná vazba od spokojených obyvatel může přinést cenné poznatky, které mohou pomoci vylepšit obecní projekty a služby. Přeji si dlouhé udržení a posílení pozitivní atmosféry v obci. Žijeme v době, kdy jsou po celém světě různé problémy, pro většinu z nás je život v míru a stabilitě samozřejmostí. Nemusíme čelit válečným konfliktům, živelné pohromy se našemu katastru vyhýbají, nemáme tu hladomor nebo masové epidemie tak, jak tomu bylo v minulosti. Uvědomění si, že žijeme v období relativního míru a bezpečí, nám může pomoci ocenit hodnotu doby, ve které žijeme.

Přeji vám krásné prožití podzimního slunečného času, košíky plné hub a radosti ze života. Těším se s Vámi při každodenním setkávání na viděnou.

..... *Váš starosta Jiří Plšek*

Vážení čtenáři Časáčku, vážení spoluobčané,

s příchodem podzimních dnů si mnozí z vás rádi otevřou časopis naší obce a u šálku horkého čaje nebo kávy se začnou do jeho stránek. Redakční radu potěšila milá slova paní Fendrychové, která si můžete přečíst na následující straně. Paní Fendrychové děkujeme a věříme, že Časáček přináší radost i vám, dalším jeho čtenářům.

V tomto čísle vás starosta Obce Dolany pan Jiří Plšek informuje o všech jejích aktivitách a práci. V jednotlivých příspěvcích se dočtete o prázdninových akcích v našich vesnicích. Vy, kteří máte děti v dolanské škole, si určitě přečtete příspěvek paní ředitelky Ivety Hofmanové. I v tomto čísle nechybí informace pana Petra Záliše o stávající fotbalové sezóně. Čtením ukázky ze svi-

Milí čtenáři Časáčku, jsme hrdi na to, že Časáček není jen krátkým informačním bulletinem, ale stává se skutečným časopisem, který je kladně hodnocen i čtenáři z okolních obcí a měst. Vám všem, kterým Časáček přináší radost a těší se na vydání nového čísla, redakční rada děkuje.

..... *Blanka Dvořáčková*

Kam a kdy zasílat své příspěvky

Své příspěvky a fotografie můžete zasílat do Časáčku na adresu: zpravodaj@dolany-na.cz nebo psané rukou předat šéfredaktorce časopisu. Články po termínu uzávěrky budou vytištěny až v čísle následujícím.

*Jménem redakční rady vám děkuje
Blanka Dvořáčková a Lenka Piechová.*

uzávěrka

4/2024 = 3. 12.

Časopis číslo 3/2024 byl vydán 9. 10. 2024

Autoři a zdroje textového/obrazového materiálu

Autoři textů, fotografií či obrazového materiálu jsou uvedeny pod jednotlivými články. Pokud byly pro článek využity zdroje, jsou taktéž uvedeny pod článkem. Neoznačený ilustrativní obrazový materiál je čerpán z webové stránky Pixabay. Jedná se o mezinárodní stránku pro publikování fotek, vektorů či ilustrací, které je možné využívat zdarma a bez autorského odkazu.

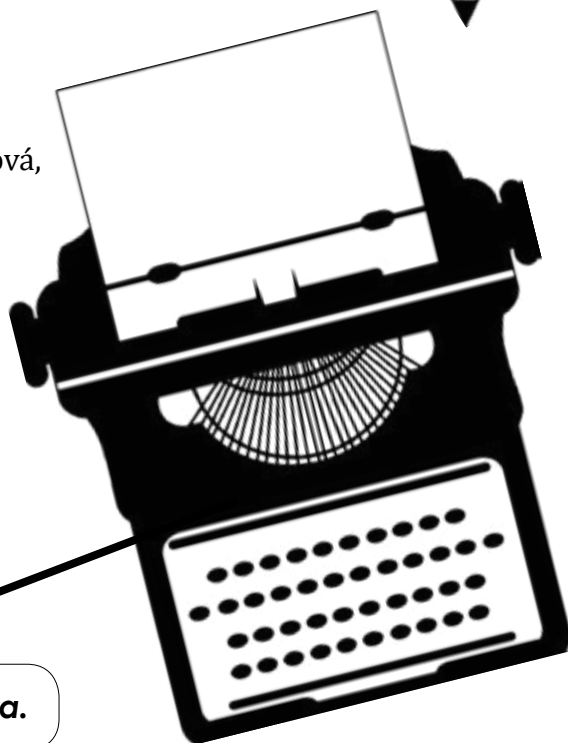

Redakce časopisu

Šéfredaktorka časopisu: PaedDr. Blanka Dvořáčková
Redakční rada: Veronika Lemberková, Mgr. Lenka Piechová,
Jiří Plšek, Bc. Markéta Rýdlová
Grafické zpracování: Mgr. Lenka Piechová

Kontakt: zpravodaj@dolany-na.cz nebo adresa:
Obec Dolany, Dolany 32, Dolany 552 01

dp designprint
TISKÁRNA

Časopis vydává obec Dolany. Čtvrtletník. Zdarma.

Poděkování

Vážená redakce Časáčku,

jsem Vaší věrnou čtenářkou od prvního čísla a den, kdy mám Časáček ve schránce, je pro mne osobně dnem slavnostním, na který se upřímně těším a věřím, že to tak cítí i jiní. Všechna čísla časopisu mám uschovaná a občas, při deštivém dnu, jako je ten dnešní, v nich ráda listuji. Zpřijemňujete mi dny pošmourné a radostnější události, díky Časáčku, mohu prožívat ještě intenzivněji. Děkuji moc za tuto příležitost, za vaši motivaci i energii.

..... Martina Fendrychová

Sběr informací k historii dolanské návsi

Milí Dolaňáci,

prosíme o spolupráci, radu, pomoc se sběrem informací (fotografií) k historii naší dolanské návsi, ale i jiných staveb či drobných památek v obci, anebo jen vzpomínek, které by neměly být zapomenuty. Inspirací pro nás může být připravovaná studie návsi, v rámci které se zvažuje, zda a jakým způsobem připomenout dobu minulou. Pojdme tedy společně zavzpomínat na dobu, kdy si osadníci Dolan vystavěli kamenný kříž, byly postaveny kaple, škola, hasičská zbrojnice, obecní domek, kempelická, sušárna na čekanku, sokolovna, ale třeba i hospody.

Některé cenné informace se nám již podařilo shromáždit z Archivu Náchod (stavební plány kaple, hasičské zbrojnice či obecního domku), případně obecních a školních kronik. Ne vždy jde ale jejich hodnověrnost ověřit, neboť více pramenů chybí. O to víc si vážíme pamětníků a doufáme v jejich laskavou pomoc.

A na závěr z obecní kroniky....

.....něco úsměvného: již v roce 1909 byly v Dolanech vyvěšeny výstražné tabulky o zákazu rychlé jízdy automobilem

.....něco aktuálního: již v roce 1937 se obecní zastupitelstvo usneslo vypustit z rybníka starou, špinavou páchnoucí vodu, poněvadž studánka u č. d. 15 dává zase dostatek vody a po odstranění bahna potečou jistě i spodní prameny v rybníku

a.... něco poučného: V roce 1868 utvořil se v Dolanech spolek ochotníků divadelních, podnět k němu dal kaplan jaroměřský P. Knapp. Jeho přičiněním a sbírkou mezi osadníky Dolan od něho učiněnou postaven byl roku 1871 kamenný kříž, který se poblíž pastoušky na návsi nachází. Původně zde stál kříž dřevěný, červeně natřený, s plechovým zobrazením Spasitele a se zvonkem k vyzvánění Ave Maria, udržován osadníky. Tento časem docela sešlý kříž byl nahrazen křížem z kamene vytesaným, krásně ozdobeným, postaveným nákladem dobrodinců z Dolan, posvěcen byl dne 1. 10. 1871 na velkolepé slavnosti. Po vybudování kaple v roce 1901 byl tento kamenný kříž přemístěn na návsi naproti č. d. 13 a po založení hřbitova v roce 1903 byl přemístěn na hřbitov, kde stojí dodnes (další zdroje: Pamětnice Jaroměře, školní kronika Dolan).

..... **Martina Fendrychová**
fendma@seznam.cz, tel. 720 527 599,
trvale a srdečně Dolany 31,
fakticky Horní Libchava 300

..... **Jitka Ottová**, Dolany 10
ottova.jitka@gmail.com, tel. 605 831 720

..... **Lucka Fialková Štěrbová**, Dolany 22
lucie.fialkova@seznam.cz, tel. 721 807 407

Dolanské bruslení na Zimním stadionu v Jaroměři

Jako každý rok, tak i letos Obec Dolany pořádá veřejné bruslení, které se bude konat **v pátek 27. 12. 2024 od 18.15 do 20.30 na Zimním stadionu Jaromeř**. Přijďte se sejit, zasportovat nebo se podělit o vánoční zážitky.

Všichni, kteří přijdou bruslit, musí mít při bruslení na ledě rukavice! V zájmu bezpečnosti doporučujeme pro děti přilbu! Kdo chce, vezměte si hokejky.

Teplé nápoje všeho druhu zajištěny. Jste všichni srdečně zváni.

..... Obec Dolany

Naši jubilanti

Tentokrát začínám omluvou paní **Janě Volfové**, která už v dubnu oslavila své 85. narozeniny. Trošku jsem jí ubrala, nyní uvádím na správnou míru.

A nyní se můžeme směle pustit do letních oslav jubileí. V červenci byla sláva v Čáslavkách, kde paní **Jitka Ducháčová** oslavila své krásné kulaté 80. narozeniny.

Nyní největší slavicí událost letošního roku. Máme totiž mezi sebou občanku, paní **Irenu Ježkovou**, která v srpnu oslavila rovnou 100. Paní Irena žije na Sebuči a dlouhověkost mají asi v genech, protože i její maminka se dožila krásného věku. Paní Ježková se těší zdraví přiměřeně svému věku a je celkem čiperka....

Krásné narozeniny

V srpnu oslavila své 94. narozeniny paní **Olga Srdínková** z Čáslavek. Ve Svinišťanech byla sláva u pana **Jaroslava Rathouského**, který slavil své 85. narozeniny.

V září se slavilo v Dolanech u pana **Josefa Pácalta**, který měl 91. narozeniny. V Krabčicích oslavila své 75. narozeniny paní **Eva Schreiberová**.

Všem oslavencům přejeme pevné zdraví, pevný krok, rodinnou pohodu, štěstí a klid.

..... Za Obec Dolany Veronika Lemberková

S úsměvem do školky – MŠ Dolany přivítala nové tváře

Začátek září plný slunce ani v nejmenším neznal, že prázdniny skončily a je čas vrátit se do školy. V naší mateřské škole to však znamenalo připravit vše tak, aby bylo sedm nových dětí přivítáno jak se patří. A rozhodně se bylo na co těšit! Čekala je nově vymalovaná a přestavěná třída, krásná výzdoba a nové hračky. Pohodová atmosféra a barvy ve třídě od prvního okamžiku navozovaly pocit bezpečí, takže tentokrát bylo zářijových slziček méně než obvykle.

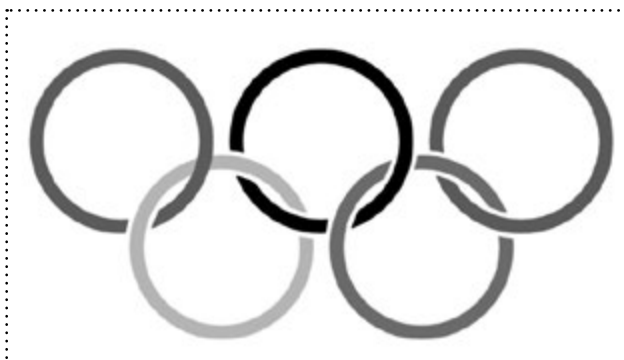
Přivítali jsme Lucinku, Rozárku, Emilku, Laurinku, Kubíka, Rudíka a Ondráška – a věříme, že se jim u nás mezi kamarády bude líbit. Naše nové děti se rychle zapojily do všech aktivit společně se staršími dětmi, které ochotně poradí a pomohou. Provází je lenochod Lejzík, maskot našeho Školního vzdělávacího programu „Rok s Lenochodem Lejzíkem“. Děti čeká spousta akcí, projektových dnů a zážitků, o kterých se více dozvíte příště.

Přejeme všem dětem, rodičům a fandům školky pohodový a veselý školní rok 2024/2025!

..... Za celý tým MŠ Jelena Fejfarová

Olympiáda malotřídních škol zakončila školní rok 2023/2024 ve velkém stylu

Zatímco jsme všichni plni očekávání, co nového přinese nadcházející školní rok 2024/2025, dovolte nám připomenout úspěšný závěr školního roku minulého, kdy naše škola ve spolupráci s obcí Dolany uspořádala velkou sportovní akci.

Poslední červnová středa patřila sportu a přátelství. Na fotbalovém hřišti obce Dolany se v tento den sešlo téměř 200 dětí ze základních škol Velichovky, Jasenná, Rychnověk, Velký Třebešov a Dolany, aby se utkaly

Fotbal, vybíjená, šachy a pětiboj

ve sportovní soutěži pod názvem Olympiáda malotřídních škol. Tento závěrečný sportovní svátek školního roku přinesl napínavé momenty, fair play, a hlavně radost z pohybu. Po slavnostním zahájení, kdy zazněla olympijská hymna, byla vztyčena vlajka a zažehnuto olympijský oheň, žáci složili olympijskou přísahu. Všichni přítomní tak vstoupili do sportovního dne s odhodláním ukázat to nejlepší ze svých schopností.

Žáci soutěžili ve fotbale, vybíjené, šachu a atletickém pětiboji, který zahrnoval skok do dálky, sprint na 100 metrů, hod na cíl, člunkový běh a hod do dálky. Na každém sportovišti panovala přátelská, ale soutěživá atmosféra. Bylo opravdu vidět, jak děti do svých výkonů dávají všechno.

Nejnapínavější okamžiky přinesl zejména fotbalový turnaj, kde po tvrdém boji putovní pohár získala ZŠ Velichovky. Ve vybíjené zase triumfovala ZŠ Jasenná. V ostatních disciplínách se také rozdaly medaile těm nejlepším, ale každý účastník si odnesl především nezapomenutelný zážitek.

Celá akce probíhala pod vedením učitelů a organizátorů, kteří se postarali o hladký průběh všech soutěží. "Je skvělé vidět, jak děti z různých škol spolu soutěží a zároveň navazují nová přátelství. Sport je důležitou součástí jejich rozvoje," komentoval celou akci starosta Dolan Jiří Plšek.

Po závěrečném ceremoniálu se všichni už teď těší na příští ročník této olympiády, který bude pokračováním tradice setkávání malotřídních škol.

..... Za celý tým ZŠ Dolany, Iveta Hofmanová

Na konci prázdnin v Krabčicích bylo veselo

Počasí přálo, nálada byla úžasná a k tomu hrála hudba, která nenechala nikoho sedět u stolu. Tančilo se pomalu až do rána, a že se nás sešlo. Ani děti nepřišly zkrátka. Pro ně byly připraveny různé soutěže a zpestření v podobě pěny, kterou nám vykouzlili hasiči. Dětem umožnili i projížďku hasičský autem.

Velké díky paní Monice Bruknerové za její nápad zajistit a zasponzorovat hudební produkci, Jiřímu Schreiberovi za výtečné maso na rožni a samozřejmě i ostatním, kteří pomáhali s přípravou a chodem celé akce.

Už se těšíme na další společné setkání.

..... Lucie Kučerová

Příběh veselých balónů

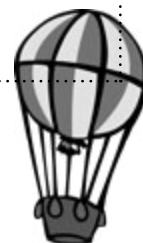
Byl krásný nedělní podvečer 1. září. Vyhřátá příroda se pomalu chystala ke spánku v naději, že nové ráno přinese vláhu v podobě deště. Tuto naději jsem s mohutnými starými stromy sdílela i já. Litovala jsem ovocné stromy, které nemohly poskytnut vláhu svým plodům a ty popadaly a nestačily uzrát. V ten podvečer jsem opět seděla před domem a vnímala všemi smysly TICHŮ. Vzhlédla jsem k poklidné obloze, která očekávala hodinu, kdy na její klenbu vstoupí hvězda Večernice. A potom připluly...

*Jeden pět osm deset patnáct
Veselé barevné balóny
Posádky šťastných lidí
Krásné balóny
Plují - stoupají - vzdalují se
Balóny plné lásky
Kdo - odkud - kam - proč
Radostné balóny
Ticho vysoko nad zemí
Balóny barvy duhy
Balóny s poselstvím
LÁSKY*

Blanka Dvořáčková

foto vlevo - vznášející se balón od domu č. p. 52 k ovčínu

Záříjové posezení ve svinišťanské chaloupce

Sobota 14. září. Rozbouřená voda a stoupající hladiny řek, potoků a rybníků. Vodní živel se valí a vystupuje ze svých koryt, aby ničil vše, co má v cestě. Aby ničil vše, co pilné ruce člověka postavily a vytvořily. Obětavost záchranných složek, profesionálních i dobrovolných hasičů, policistů a vojáků je nezměrná. Média nás o povodňové situaci celý den informují. Déšť a vítr vládne krajům. Na území naší země se ruší naplánované společenské, kulturní, sportovní a posvícenské akce.

Sobota 14. září. Tradiční soutěž dobrovolných hasičských jednotek zvaná Svinišťanský pahorek je zrušena. Nekoná se odpolední sousedské posezení a večerní posvícenská veselice. Navzdory tomu čtyři spoluobčané řeší stávající situaci. Pod pergolou roztopí a již se točí výborně naložený gyros. Okolo osmnácté hodiny přicházejí první hosté. Chaloupka se postupně zaplňuje. Navzdory nepříznivému

Posezení mezi kapkami deště

počasí se v teple chaloupky a pod pergolou sešlo 32 místních. Chutné maso se zapilo pivem, trochu se pohovořilo a šlo se domů s přáním, aby deště skončily, vodní běsnící živel se uklidnil a evakuovaní lidé v postižených oblastech se mohli vrátit do svých domovů.

..... Blanka Dvořáčková

Ďyvadlo Neklid z Trutnova zavítá do naší obce

Dne 29. 11. 2024 se vám představí trutnovské amatérské divadlo se svou divadelní hrou Závadný obsah. Jedná se o absurdní komedii, která se odehrává ve fantaskním prostředí, třídírně zbloudilých duší. Děj popisuje společenskou změnu. Jednotlivec přestává nést odpovědnost za svoje rozhodnutí. Spoléhá se na fiktivní autoritu a na oplátku se vzdává možnosti hledat vlastní cestu. Nestaví na pranýř nikým nevolebné vůdce a bláznivé spasitele. Vysmívá se těm, kteří se „systému“ sami dobrovolně podrobují.

Kontrast mezi „éterickým“ posmrtným životem a prostředím technokratické kanceláře nabízí množství humorných situací. Současně navozuje mrazivý pocit reálného světa.

Podobnost se současným společenským děním je čistě náhodná.

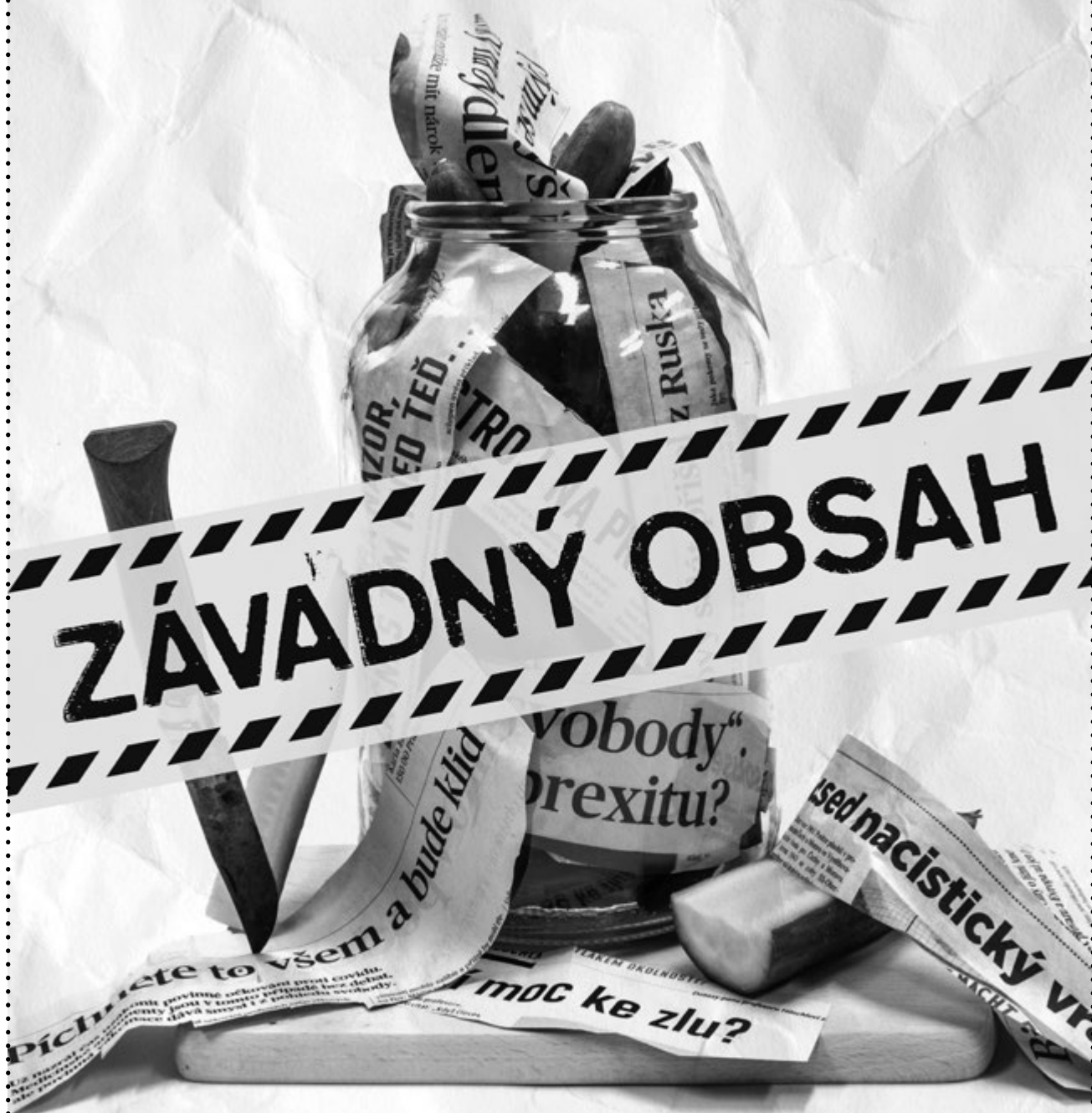
Petr Vanžura - Ďyvadlo Neklid

Divadelní představení Záhadný obsah v KD Dolany

Divadlo Neklid Trutnov

uvádí hru Petra Vanžury

Hrají: Daniel Krutík, Miroslav Bernhard, Olga Hryzliková, Denisa Tomanová, Eva Pavelková, Marek Pakulský, Helena Hardíková, Irena Schöppová, Radka Víková, Robert Fajfr
Hudba: Vít Troniček | **Návrh kostýmů:** Paulína Skavová | **Scéna:** Petr Vanžura | **Zvuk:** Zuzana Vostřezová | **Režie:** Petr Vanžura

dne 29. 11. 2024 od 18. hod

Kulturní dům Dolany

Sobota
30. 11. 2024
10:00 - 22:00

Zahájení adventu

HŘIŠTĚ DOLANY

U TOHO NESMÍŠ CHYBĚT!

V 10:00 začne na hřišti prodej vepřových pochutin.
Ve 13:00 ožije rukodělná dílnička v sokolovně, kde si
zájemci budou moci vyrobit vánoční výzdobu -
materiál bude zajištěn. Kulturní pásmo a rozsvícení
vánočního stromu bude opět s dětmi ze ZŠ a MŠ
Dolany. Samozřejmostí je bohaté občerstvení.
Akci pořádá Tělovýchovná jednota Dolany.

WWW.TJDOLANY.NET

Vánoční tvoření a rozsvícení vánočního stromečku

Zveme Vás na

VÁNOČNÍ TVOŘENÍ PRO VELKÉ I MALÉ

v chaloupce.

Termín a čas bude včas
upřesněn na webových
stránkách obce Dolany

- Každý si může vyrobit svou vlastní vánoční dekoraci
- svícen, adventní věnec, ozdoby na dveře nebo vánoční přání apod.
- Materiál můžete přinést z vlastních zásob nebo zakoupit na místě.
- Výtečná káva a čaj jsou na místě zajištěny.

SDH SVINIŠŤANY VÁS SRDEČNĚ ZVE NA: ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMEČKU

Za doprovodu vánočních koled, sousedského klábosení a popíjení svařáku.
Budeme se na Vás těšit u chaloupky - na trojúhelníku.

V sobotu 30.11.2024 v 18:00 hod.

Vezměte si vlastní hrníček.

Následně možnost posezení s občerstvením v chaloupce.

Pozvánka pro dobrou věc

ŽIREČ | DVŮR KRÁLOVÉ NAD LABEM | DOMOV SV. JOSEFA
Advent pro Domovenku

27. listopadu 2024 16:30

Koncert Blue Effect

Podkrovní sál Domu sv. Damiána

30. listopadu 2024 10:00-17:00

Adventní jarmark

Café Damián

od 16:00

Sbor Byzantion

Kostel sv. Anny

NA VŠECHNY AKCE
VSTUPNÉ DOBROVOLNĚ

Výdělek vstupného bude použit na pomoc nemocným zdravotně omezeným. Tato sbírka je v souladu s účelem veřejné sbírky oznámené krajskému úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 8. 7. 2015.

domovsvatehojosefa.cz

Adventní koncert „Napohodu“ opět v Dolanech

kmen Tate Osmaka a Divadelní spolek Dolany

pořádají

Adventní koncert „Napohodu“

neděle

15. 12. 2024

17. hod.

Kaple Navštívení
panny Marie Dolany

Hrát a zpívat bude
jaroměřská
folková kapela
„Napohodu“.

Teplé vánoční nápoje pro děti i dospělé od 16:30 zajištěny.
A něco dobrého na zub bude také. Přijďte se naladit na vánoční
atmosféru s dobrou muzikou. Vstupné: Kdo co dá

Báječné zakončení prázdnin na svinišťanské návsi

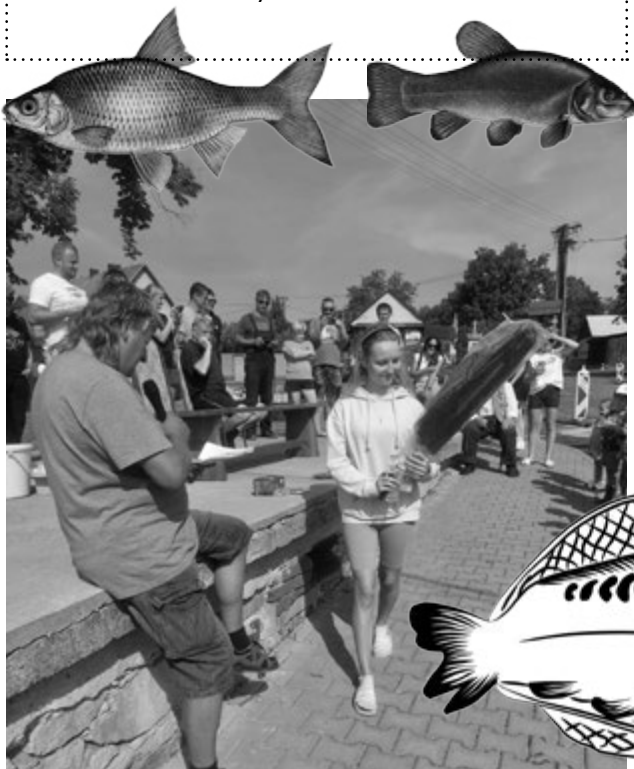
Krásné sobotní ráno 31. srpna. U rybníka na svinišťanské návsi se konají přípravy na dětské rybářské závody. Místní pořadatelky a pořadatelé, přesněji hasičky a hasiči, mají napilno. K rybníku dopravit lavice a stůl, desítky malinových limonád a kofol, bednu rohlíků a párků, technickou vymoženost na výrobu párků v rohlíku, varnou konvici a další potřebné předměty. Nejcennější je pak bedna s padesáti kusy cen pro malé rybáře!

Blíží se devátá hodina a břeh rybníka je ze všech stran obležen dětskými rybáři a jejich dospěláckým, hlavně rodičovským, doprovodem. XII. ročník dětských rybářských závodů je zahájen!

Osmnáct soutěžících dětských rybářů v doprovodu dospělých chytilo celkem 16 kusů ryb v celkové délce 353 cm. Horké dny zřejmě unavily i kapry, protože na návnadu brali pouze karasí a plotice. Jediného kapra dlouhého 47 cm chytila Emilka Fügnerová.

A komu se poštěstilo chytit nejvíce ryb?

- 1. místo: Petr Lejsek**
uloveno ryb v délce 102 cm
- 2. místo: Sulion Kowaleská**
uloveno ryb v délce 88 cm
- 3. místo: Emilka Fügnerová**
uloveno ryb v délce 47 cm

Všichni soutěžící obdrželi pěkné ceny. Ještě jedno občerstvení a dětské rybářské závody Láda Fügner slavnostně zakončil.

Nejen neúspěšnější rybářské trojici blahopřejeme, blahopřejeme k úlovkům všem dětským rybářům, kteří se závodů zúčastnili!

Děkujeme sponzorům Bejs Fish, Obci Dolany, Primátoru a.s., a místnímu Sboru dobrovolným hasičů Svinišťany. Velké poděkování patří pořadatelům a také rodičům, kteří svým dětem věnovali čas a umožnili jim účastnit se závodů.

Těšíme se, že se příští léto setkáme již na XIII. ročníku dětských rybářských závodů!

..... Blanka Dvořáčková

Tradiční soutěž v pouštění draků je tady!

Liga lesní moudrosti
kmen Tate Osmaka a ZŠ, MŠ Dolany

pořádá
22. ročník
soutěže v pouštění draků

Draci nad vesnicí

pátek **18. 10. 2024**
od 16 hod.

Dolany hřiště

Hodnotí se vlastní výroba draků, letové schopnosti
a vzhled. Občerstvení zajištěno. Možnost tréninku již od 15:30

Akce je součástí projektu „Pro všechny“
a koná se za podpory
MŠMT a obce Dolany.

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Dolanští fotbalisté mají laťku vysoko

Uplynulá sezona patřila v historii dolanského soutěžního fotbalu k těm vůbec nejlepším. Svěřenci trenéra Ládi Šrajbra skončili v konečné tabulce okresního přeboru Náchodska na skvělém čtvrtém místě! Nasadili si tak pomyslnou laťku pro aktuální sezonu hodně vysoko.

V kádru dolanských fotbalistů došlo během letní pauzy k několika změnám. Odešel spolehlivý kanonýr Roman Ulrych, který v minulé sezoně zatížil konta soupeřů jednadvaacetí góly. Šikovný útočník na podzim zkouší štěstí na hostování v týmu Velichovek, které hrají o dvě soutěže výše. Na druhou stranu jsme dolanský celek doplnili o Jirku Dudka, který k nám přišel z Provodova. Velkou posilou je devětatřicetiletý **Pavel Sedláček** (na snímku), kterého jsme získali z České Skalice. Zkušený útočník si tak může poprvé v kariéře zahrát v jednom dresu s o čtyři roky mladším bratrem Ondrou. Sehrané bratrské duo si zatím vede skvěle – v úvodních čtyřech zápasech nové sezony dali Ondra s Pavlem pět z celkových sedmi gólů Dolan!

Pavel Sedláček si atmosféru v dolanské kabíně pochvaluje. „Je tady dobrá parta, hraje se kombinační fotbal, což mi vyhovuje,“ říká rozzený střelec, který s fotbalem začínal v Novém Městě nad Metují a největší část kariéry strávil v České Skalici. Dolanský trenér jeho příchod pochopitelně přivítal. „Jsem rád, že se nám povedlo kádr přes léto vhodně doplnit. Doufám, že dopadne ještě jedna posila do středu zálohy pro jarní část sezony. Tým máme jinak kvalitní, ale je potřeba pořád makat, nic není zadarmo,“ zdůrazňuje kouč Láďa Šrajbr. Úvod aktuální sezony poznamenalo odkládání některých zápasů. Jednou to bylo kvůli problémům soupeře, podruhé kvůli rozmarům počasí. Dolanští fotbalisté tak budou muset dohrávat domácí zápas s Hejtmánkovici až 9. listopadu...

Tělovýchovná jednotě Dolany zve také na tradiční Zahájení adventu v Dolanech, které proběhne v sokolovně a jejím okolí v sobotu 30. listopadu 2024. Více na www.tjdolany.net.

..... Petr Zálíš

Dolanský fotbalový podzim

neděle	11. 8.	Dolany – Jaroměř B	0:5
sobota	17. 8.	Velké Poříčí – Dolany	1:1
sobota	31. 8.	Červený Kostelec B – Dolany	0:1
sobota	7. 9.	Dolany – Rasošky	5:1
sobota	14. 9.	Stárkov – Dolany <i>(odloženo kvůli počasí)</i>	
sobota	21. 9.	Dolany – Velká Jesenice	3:2
sobota	28. 9.	Deštné – Dolany	3:1
sobota	5. 10.	Dolany – Zábrodí	3:6
neděle	13. 10.	Babí – Dolany	15:00
sobota	19. 10.	Dolany – Police B	15:30
sobota	26. 10.	Dolany – Machov	14:30
neděle	3. 11.	Hronov – Dolany	14:00
sobota	9. 11.	Dolany – Hejtmánkovice	13:00

Z pamětní knihy katastrální obce Svíšťanské

Prolog

Ve 30. letech minulého století se nad Evropou stahovala mračna. Mračna nacionalismu, germánské nadřazenosti čisté árijské rasy a totalitní fašistické ideologie. Řady Hitlerových stoupců se v Německu rozšiřovaly a hrůzné ideje se šířily a našly odezvu i v ostatních státech Evropy (např. u nás vlajkaři). Vláda mladého demokratického Československa věřila v pomoc západních velmocí v případě napadení naší země Hitlerovským Německem a spolu s Anglií a Francií vedla vůči Německu tzv. politiku usmiřování. Henleinova NSDAP kladla Benešově kabinetu natolik neslýchané požadavky (Karlovarské požadavky, duben 1938), vláda vyhlásila dvě mobilizace. První částečnou v květnu a druhou úplnou v září 1938. Euforie národa a odhodlání bránit vlast byly velké a nepopsatelné. Bohužel na přelomu září a října byl podepsán diktát v Mnichově (29. září – 1. října) a naše republika byla rozbita. Cestě k rozpoutání hrůzné 2. světové války (díky i politickému paktu Berlín – Řím – Tokio) Německem zbýval již pouhý rok (1. 9. 1939).

Jak prožívali naši předkové a obyvatelé Svinišťan tuto dobu se dočtete v ukázce z Pamětní knihy Obce. Jsem přesvědčena, že si v ní naleznete i jména chlapců a mužů ze svých rodin, kteří chtěli bránit naši vlast.

..... Blanka Dvořáčková

„V době mobilizace bylo ze Svinišťan povoláno do služby vojenské 22 vojáků. Mimo to 10 koní.

Rukovat museli: **Runštuk Josef, Runštuk Jaroslav, Melichar J., Tulman Josef, Moravec Josef, Groh Josef, Krigler J., Nývlt Jar., Rubáček Kar., Šulc Václ., Hampl Jan, Jánský Václ., Slezák Jos., Gabriš Pavel, Gábrle Jan, Ducháč Kar., Toupal Jan, Šicha Jar, Houser Kar., Mertlík Jos., Bílý Bohuslav.**

Mimoto ve službě aktivní byli **Nývlt Karel, Matěna Jan, Hroch Rudolf a Hroch Josef.**

Jelikož Dr. Beneš dosavadní prezident odstoupil, byl povolen za prezidenta p. Dr. Emil Hácha, bývalý prezident zemsk. soudu Brně. Začne se znovu, po dvaceti letech ve zmenšeném státě. Všecky politické strany rozpuštěny a po těchto všech smutných zkušenostech politických = nová politika a nové hospodářství.“ (1

Jak dle mapy vypadá naše republika je přímo hrozné a to co v naší krásné písni se zpívá:

*Čechy krásné, Čechy mé,
duše má se touhou pne,
kde ty krásné hory jsou,
zasnoubeny s oblohou...*

a to již není pravdou, ty krásné hory, v nich upravená turistika, ty školy, národní domy, sokolovny, vychovatelny, to vše je pryč, to vše spadlo do klína našemu odvěkému nepříteli. Zůstaly nám jen u Náchoda tak zvané hory Kaččiny a Orlické. V tom jediném místě od Poice ke Hrádku zůstaly původní hranice. Jinak, kolem Čech a Moravy všecko je pryč.“

..... A. Lexa, kronikář obce Svinišťany

čtení z kroniky

Epilog

Vzdejme úctu jmenovaným mužům obce Svinišťany, mezi kterými je i můj otec a strýc, vzdejme jim úctu a važme si jich, protože oni skutečně milovali svoji vlast a v září 1938 ji na hranicích chtěli bránit i za cenu svého života. Zůstalo mně v paměti vyprávění otce, že se nemohli smířit s potupnou realitou a bez výstřelu opustili řopíkaté opevnění táhnoucí se od Náchoda k dnešnímu Dobrošovu a České Čermné. Navzdory nařízení nenechali Němcům zbraně a tři dny se toulali lesy nad Náchodem. Nakonec splnili svoji povinnost, zbraně odevzdali na úřadě v Jaroměři a vrátili se domů do Svinišťan. Ale to bychom psali již novou kapitolu jejich života...

..... Blanka Dvořáčková

/Zdroj: 1) Kafka, J. Pamětní kniha katastrální obce Svišťanské založena roku 1900, str.142, 143/

Čas podzimu

Také podzim vnímali naši předkové v souladu s přírodou. Po sklizni úrody a sehnání pasoucího se dobytka a husí z pastvin na strniště polí a později do chlévů vnímali lidé i sama příroda blížící se příchod zimy. Týdny „babího léta“ byly naplněny nejen prací, ale i zábavou a veselím. Babí léto bylo dobou posvícení a Svatováclavských hodů. Deštivé listopadové dny doprovázely a doprovází i dnes vzpomínky na zesnulé. Listopad však nebyl pouze dušičkových časem. O svátku svatého Martina hospodáři s čeledí nejen že ukončili smlouvu o službě a práci, ale uzavírali i smlouvy nové. Čeledíni a děvečky dostali také smluvní plat. Svátek svatého Martina byl skutečným svátkem. Z kuchyní voněla svatomartinská husa a sladké svatomartinské rohlíky. Vyplacená čeládka a kantor s žáky v tento sváteční den

chodili koledovat. Na konci listopadu svatá Kateřina do venkovských krčem a svatá Cecilie do městských sálů přivezly taneční zábavu a ples. Kateřinské zábavy pak byly pověstné tzv. ženským právem. Byly to právě ženy, které rozhodovaly nejen o průběhu zábavy a pohoštění, ale i o výběru tanečníka do kola. Tato tradice dala název současným „Babským plesům.“ Přišel prosinec. Příroda se uložila k zimnímu spánku a člověk vnímal zklidnění. Nastává období adventu.

Svatomartinská žakovská koleda ze 14. století

*Svatého Martina veliká rodina dnes šchedrost
zpomíná,*

*beze všeho statku,vesele s čeládků.
Tučnú hus, hus, hus, tučnú hus, hus,hus,
Tučnú hus jí, víno pije, beze všeho smutku.
Ale my školníci, podobí pacholíci,
malí i velcí, v škole když sedíme,
vesele zpievame,
nebt' nás nutie veselé, toho netajíme.*

*Protož dnes vesele, v dobré šchedré vóli,
věduc vaše myslí, k vám sme zavítali,
abychom dar vzali,
bychom dušnost chudoby, tady zapudili.“ 1/*

Pranostiky od září až do listopadu

Jako s létem, tak i s podzimem jsou spojeny pranostiky venkovského lidu:

Září

16. září – svatá Ludmila

Od Ludmily světice obouvej již střevíce.

21. září – svatý Matouš

Je-li na Matouše jasno, bývá to vínu spásno.

28. září – svatý Václav

Na svatého Václava každá pláňka dozrává.
Je-li bouřka na Václava, dlouho teplo
zvěstovává.

29. září – svatý Michael

Míchal, v den –li jeho pršívá, teplo před
Vánoci věštívá.

30. září – svatý Jeroným

Na svatého Jeronýma stěhuje se k nám už
zima.

Říjen

4. říjen – svatý František

Svatý František zahání lidi do chýšek.

15. říjen – svatá Tereza

Svatá Terezie zimní okna zasazuje.
Po svaté Tereze mráz po střeších leze.

16. říjen – svatý Havel

Na Havla svatého poslední jablko do pytle
svého.
Děšť na Havla, děšť na Vánoce.

18. říjen – svatý Lukáš

Na svatého Lukáše hojnost chleba i kaše.
Do svatého Lukáše ruce volné měj,
po svatém Lukáši za ňadra je dej.

Listopad

2. listopad – Památka zesnulých

Když na Dušičky jasné počasí panuje,
příchod zimy to oznamuje.

9. listopad – svatý Teodor

Svatý Teodor – mrazy lezou z hor.
Na svatého Teodora sedlák ještě pilně orá.

11. listopad – svatý Martin

Na svatého Martina bývá dobrá peřina
Na stromech a révě do Martina listí –
tuhá zima přijde, budme jisti!
V suchu–li jdou na Martina husy,
o Vánocích v blátě chodit musí.

22. listopad – svatá Cecílie

Svatá Cecílie sněhem pole kryje.

25. listopad – svatá Kateřina

Jaká svatá Kateřina, taková je celá zima.
Svatá Kateřina chodí naškrobená.
Kateřina na ledě, Vánoce na blátě.

..... Blanka Dvořáčková

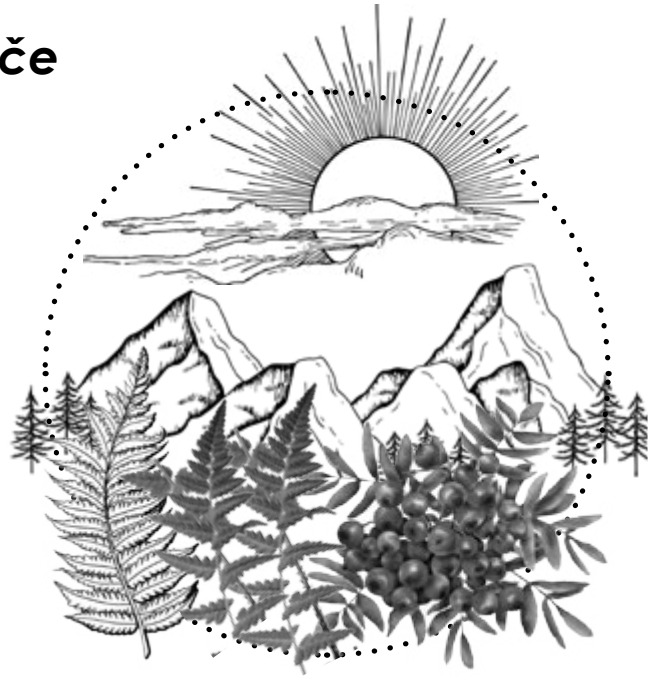
Citace: 1/ Vondrušková, A.: Český lidový
a církevní rok, MOBA s.r.o. Brno 2015, str. 180

Zdroje: 1/ Tamtéž
2/ Trnková, K., Trnka, J. : Malý pra-
nostikář, Studio Trnka s.r.o.,
2014

Krakonoš a posvícenské koláče

Nastal čas babího léta, slunce hladilo svými paprsky hory Krkonoš a vysoušelo ranní rosou z mechu, kapradí a bylinek, které Krakonoš nestačil ještě sklidit. Tvrdil, že i bylinky stejně jako jeřabiny musí dozrát. Chystal se navštívit Kačenku v Orlických horách dříve, než sněhové peřiny přikryjí Krkonoše a severák nezafouká všechny pěšiny dolů do kraje. Cožpak o to, jemu by metry sněhového nadělení nevadily, jemu mráz, horský fukeř a závěje nedělají problémy, je přeci chlap hor, ale chudák Kačenka! Je lehounká jako vrabčí pířko, nožky malinké, ruce a tvářičky křehounké, zafouká od Deštné a již se chvěje, jako pláňka jabloně ve větru. Často se Krakonoš sám sebe a své sojky ptá: „Jak jen ta Kačenka zvládá řídit Orlické hory?“ A hned si brumlá do vousů: „Nu což, jak je vidět, dovede si poradit, je také z hor, i když po vizitaci svého revíru má sukénku celou ousanou a dlouhé dny pak kýchá a kýchá... Sojka mu pověděla, že potom v Orlických horách nesněží, ale prší. A lidé v chalupách říkají: „To si Kačenka zase ousala sukénku a nastydla!“

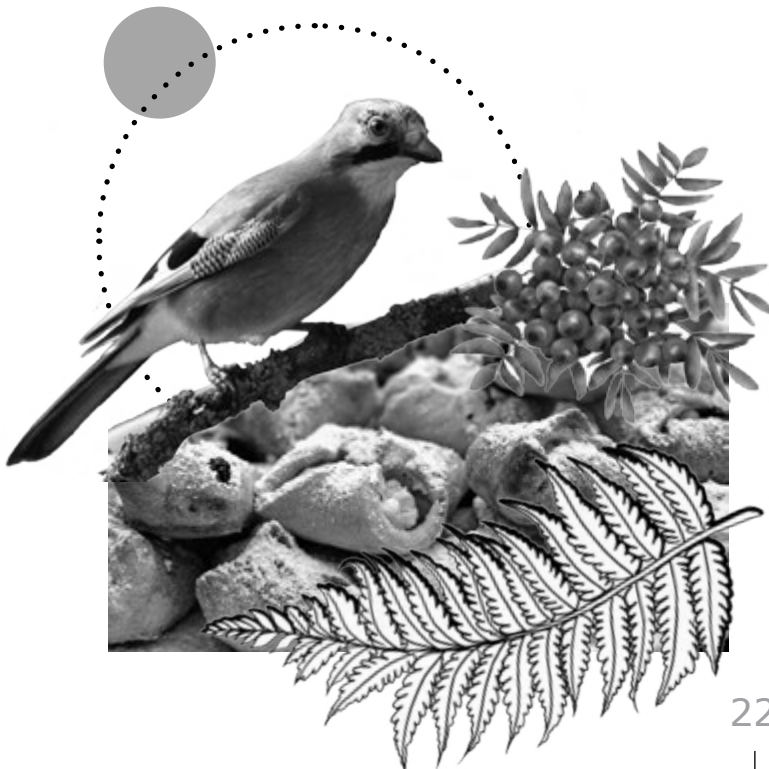
Cestou do kraje se zastavil ještě u Anči, Kuby a hajného, aby mu pohlídali hory a jeho zahrádku, protože starý kozel z Vrchlabí a lakotný soused Trautemberk nikdy nespí. Sukovici v ruce, doprovod sojky a maširuje si to z hor do hradecké roviny. Došel k Jaroměři a přemýšlí, zda se na chvíli zastavit a zapálit si dýmku nebo jít dál k Rychnovu. „Ale, ještě pár vesnic podle Úpy projdu, však se potom posadím v krčmě a vyslechnu místní, jak se zde lidem žije“ povídá si. A dobře udělal! Rázuje si to přes Časlavky k Dolanům. Těší se na korbel piva, ale ouha! Hospůdka zavřená! Krakonoš má vynikající sluch, vždyť mu neunikne, co

se v Krkonoších děje a jaké lotroviny mu jeho soused chystá! Přes pole se k němu nese veselá hudba. Přilétá průzkumnice Straka, usedá mu na rameno a stále dokola to samé: „koláč, koláč“ a zase letí pár metrů ke Svinišťanům a zpátky ke Krakonošovi. „No vždyť“, plácne se Krakonoš do čela, „málem bych zapomněl, Ludmilky mají svátek a ve vedlejší vsi drží posvícení!“ Zastrčil fajfku do kapsy kabátu a už maširuje do Svinišťan. Ten kousek cesty mu uběhl rychle a než bys řekl, kluku, švec, stojí před zájezdní hospůdkou u cesty, jezdí po ní formani se zbožím do Kladska a v malované hospůdce se rádi stavují. Muzikanti zrovna hrají dupáka a děvčatům se z tance točí hlava. Krakonoš usedá v šenku a usměvavá šenkýřka hned u něho a na dubový stůl staví džbánec piva, co má ríz jako křen... Přemýšlí, kdo je asi ten neznámý host, co podupává nohou muzikantům do taktu a z talíře v něm mizí čerstvé jelítka a jitrnice. A už tu před ním stojí druhé pivečko na spláchnutí mastnoty, tak to má být! A když před něho šenkýřka postaví ošatku čerstvého domácího chleba a mísu s koláči, je Krakonošovi do zpěvu! A mládenci již zpívají:

*To je zlaté posvícení,
to je zlaté pondělí,
máme maso a zas maso
jako včera v neděli*

Sojka vlétne otevřeným oknem do šenku a posadí se Krakonošovi na rameno. A opět to její: „Ko-láč, ko-láč!“ Jakmile šenkýřka uviděla sojku, rozsvítí se jí, jak se říká, v hlavě a už ví, kdo zavítal do její hospůdky. Krakonoše nemusí pobízet a ten ochutnává koláč, jeden tvarohový, druhý povidlový a další makový. Vždyť naposledy jedl koláče, když mu Ančí přinesla svatební vý-

Krakonoš na cestách

služku. Šenkýřka byla upovídána a tak se mladí, staří i ta drobotina venku u oken dozvěděli, že ve výčepu sedí Krakonoš a pochutnává si na koláčích. To byla událost! Místní kronikář Kafka běžel domů pro kroniku a pečlivě zaznamenal Krakonošovo povídání. A chytře se vyptával na chamtivou vrchnost, která zvyšuje lidem daně. A že se hospodáři po těch pivečkách rozpovídali!

Padal již soumrak, když se Krakonoš chystal k odchodu. Lidé mu nabízeli nocleh na senících, sedlák Ducháč v posteli v sednici pro hosty, ale kdepak! Krakonoš musí dodržet slib, který dal sám sobě. Že totiž dnes dorazí ke Kačence do Orlických hor. Zaplatil šenkýřce dva zlatáky útraty. Ta je zpočátku nechtěla, že byl Krakonoš jejím hostem, ale protože jí hospůdka mnoho nevydělávala, nakonec si penízky strčila do hluboké kapsy parádní zástěry. Na oplátku zabalila Krakonošovi na cestu dva uzlíky s posvícenskou výslužkou. V jednom ležely jitřničky a jelítko, ve druhém posvícenské koláče Krakonoš slíbil donést výslužku Kačence a také vyřídit pozdravy od všech svinišťanských lidiček.

vyprávěnka

Když Krakonoš zaklepal na dveře Kačenčiny chaloupky, byla již tma tmoucí. Kačenka seděla u okna a popíjela šípkový čaj. Suknička suchá, nadýchaná, ani jedno kýchnutí. Krakonoš vstoupil, zapálila petrolejku a uviděla všechny dobroty, které Krakonoš přinesl od lidiček z vesnice dole v kraji. Do koláčů se zakousla s velikou chutí a protože byla jako vyžle, snědla hned čtyři. Krakonoš spokojeně bafal ze své dýmky, popíjel Kačenčin likér z bylinek natrhaných v Orlických horách a vyprávěl o zlomyslnosti Trautemberka, o Anči, Kubovi i o hajném. Vyprávěl o životě lidí ve vesničkách pod horami. Kačenka jedla a jedla a do svítání snědla všechny koláče. A protože jí chutnaly, slíbila, že v Orlických horách bude letos padat sníh. A Krakonoš? Ten se vydal na zpáteční cestu do Krakonoš. U vesnice Kleny nedaleko přehrady Rozkoš zahrnul přes pole a maširoval směr Sněžka, kterou viděl před sebou. Ve Svinišťanech lidé dlouho dětem vyprávěli, jak o posvícení v jejich křmě hodoval sám Krakonoš.

Blanka Dvořáčková
koláže - ilustrace Lenka Piechová

